
Rb. Oost-Vlaanderen,
afd. Gent (k. G1), 28 november 2022

ECKES-GRANINI INTERNATIONAL GmbH (Duitsland), ECKES-GRANINI GROUP GmbH (Duitsland), ECKES AG (Duitsland)/Dhr. H (Verenigde Arabische Emiraten)
Rolnr.: 21/1932/A – 21/2037/A – 21/2100/A

Rechter: A. Bossuyt

Griffier: S. D' Hondt

Advocaten: S. Van Wallegghem, D. Vermeiren, Y. Le Paige, C. Borms, S. Boschmans

Samenvatting

1. Overeenkomstig art. 25 Ger.W. verhindert het gezag van het rechterlijk gewijsde dat eenzelfde vordering opnieuw wordt ingesteld. Los van de vraag naar de opportuniteit van het indienen van een tweede verzoekschrift tot uitvoerbaarverklaring van eenzelfde arbitrale uitspraak bij een andere Belgische rechtbank, had deze rechtbank dat moment nog geen beschikking verleend, zodat de beschikking op eenzijdig verzoek van deze andere rechtbank niet in aanmerking komt voor vernietiging wegens vermeende schending van de intussen gevelde beschikking op eenzijdig verzoek van deze rechtbank.

Derdenverzet *exequatur* – Gezag van gewijsde – Art. 23 t.e.m. 25 Ger.W.

2. Een ingevolge een overeenkomst in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraak, moet in België uitvoerbaar worden verklaard. Wanneer er een verdrag bestaat tussen België en het land waar de arbitrale uitspraak is gedaan, primeert echter dit verdrag. Tussen België en Rusland geldt het Verdrag van 10 juni 1958 over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken opgemaakt te New York, dat aldus primeert.

Uitvoering – Toepasselijk recht uitvoerbaarverklaring buitenlandse arbitrale uitspraak – Voorrang internationaal verdrag (art. 1721, § 3 Jud. Code) – Verdrag van New York

3. De partij die de uitvoering van een arbitrale uitspraak nastreeft, dient in geval van betwisting aan te tonen dat er een geldige arbitrageovereenkomst voorligt tussen de partijen ter zake. In huidige zaak werd een arbitrageovereenkomst ondertekend door een aantal juridisch onafhankelijke ondernemingen van de groep van eisers en verweerder. De eisers op verzet waren wel bij de onderhandelingen betrokken, maar hebben de overeenkomst zelf niet ondertekend. Hadden zij ook deel willen uitmaken van de arbitrageovereenkomst, dan hadden zij die kennelijk ook ondertekend. Men kan niet redelijkerwijze aanvoeren dat van dezelfde groep, de ene ondernemingen schriftelijk zijn gebonden door de arbitrageovereenkomst en de andere mondeling. Aangezien

verweerder niet bewijst dat er een geldige arbitrageovereenkomst voorligt tussen de partijen ter zake had de arbiter ten aanzien van de eisers derhalve geen rechtsmacht, zodat de beschikking tot uitvoerbaarverklaring dient te worden ingetrokken en nietig verklaard.

**Weigeringsgronden tot uitvoering – Gebondenheid derden
bij de arbitrale uitspraak – Overschrijding bevoegdheid door
het scheidsgerecht (art. V.1, (c) Verdrag van New York)**

4. Wanneer reeds een verzoek tot uitvoerbaarverklaring werd ingesteld, is het totaal niet opportuun om de uitvoerbaarheid van eenzelfde arbitrale uitspraak ook te vragen aan een andere Belgische rechtbank. Bovendien had de verzoekende partij nagelaten om de andere rechtbank in zijn eenzijdig verzoekschrift tot uitvoerbaarverklaring in te lichten over de op dat moment reeds hangende identieke procedure voor deze rechtbank. Bij gebrek aan nuttige juridisch onderbouwde uitleg over de reden van deze dubbele procedure, is een dergelijk beroep op het gerechtelijk apparaat een vorm van kennelijk onredelijk misbruik van de procedure, zodat de verzoekende partij tot een geldboete aan de Belgische Staat wordt veroordeeld.

**Dubbel verzoek tot exequatur van eenzelfde arbitrale uitspraak –
Kennelijk onredelijk misbruik van de procedure (art. 780 Ger.W.)**

5. Het meesleuren van een tegenpartij in bijkomende procedures door een dubbel verzoek tot uitvoerbaarverklaring van eenzelfde arbitrale uitspraak in te stellen voor twee verschillende rechtbanken, is een vorm van kennelijk onredelijk misbruik van de procedure. Bijgevolg dient een maximumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding te worden toegekend. Een bijkomende schadevergoeding zou echter een tweede “straf” betekenen voor dezelfde feiten, en dient bijgevolg te worden afgewezen.

**Rechtsplegingsvergoeding (art. 1022 Ger.W.) – Maximumbedrag
in geval van procesmisbruik – Geen bijkomende straf**

Summary

1. Pursuant to Art. 25 Jud. Code, the authority of res judicata prevents the reinstatement of the same claim. Irrespective of the question of the appropriateness of filing a second application for a declaration of enforceability of the same arbitral award before another Belgian court, this court had not yet rendered an order at that time, so that the decision granting leave of enforcement by this other court is not eligible for annulment for alleged violation of the decision granting leave of enforcement that had been rendered in the meantime by this court.

**Third party opposition exequatur – Res judicata –
Art. 23 to 25 Jud. Code**

2. An arbitral award rendered abroad pursuant to a contract must be declared enforceable in Belgium. However, when a treaty exists between Belgium and the country where the arbitral award

was made, the treaty prevails. Between Belgium and Russia, the treaty of 10 June 1958 on the recognition and enforcement of foreign arbitral awards made in New York applies, which therefore prevails.

**Enforcement – Applicable law to enforcement of foreign
arbitral award – Primacy of international treaty
(Art. 1721, § 3 Jud. Code) – New York Convention**

3. The party seeking enforcement of an arbitral award shall, in the event of a dispute, demonstrate that a valid arbitration agreement is before it between the parties on the matter. Otherwise, enforcement may be refused. In the present case, an arbitration agreement was signed by a number of legally independent companies from the group of claimants as well as by the respondents. The claimants had been involved in the negotiations but did not sign the agreement themselves. Had they also wanted to be part of the arbitration agreement, they would have signed it. One cannot reasonably argue that of the same group, some companies are bound by the arbitration agreement in writing and the others orally. Since respondent did not prove that a valid arbitration agreement existed between the parties in this matter, the arbitrator lacked jurisdiction over claimants and, hence, the *exequatur* withdrawn and annulled.

**Grounds for refusal to enforce – Effect of award to
non-signatories – Excess by arbitral tribunal of
its authority (Art. V.1(c) New York Convention)**

4. When a request for leave of enforcement has been made, it is totally inappropriate to also request leave to enforce the same arbitral award from another Belgian court. Moreover, the applicant had failed to inform the other court in its unilateral application about the identical proceedings pending before this court at that time. In the absence of any useful legal explanations as to the reason for these dual proceedings, such recourse to the judicial system constitutes a manifestly unreasonable abuse of process, so that the applicant is ordered to pay a fine to the Belgian State.

**Double request for *exequatur* of the same arbitral award –
Manifest unreasonable abuse of process (Art. 780 Jud. Code)**

5. Dragging an opposing party into additional proceedings by filing a double application for leave of enforcement of the same arbitral award before two different courts is a form of manifestly unreasonable abuse of process. Consequently, the maximum amount of compensation for procedural costs should be awarded. However, additional damages would constitute a second “punishment” for the same facts and should therefore be rejected.

**Compensation for procedural costs in court proceedings
(Art. 1022 Jud. Code) – Maximum amount in case of abuse
of process – No additional penalty**

(...)

I. Procedure

Bij beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 10 mei 2021 (21/532/B) verklaarde deze rechtbank uitvoerbaar de arbitrale sententie van 21 mei 2019 en de aanvullende sententie van 10 september 2019 gewezen door het ad-hoc Scheidsgerecht bij de Kamer van Koophandel en Industrie van Moskou(...). De eisers op derdenverzet tekenden tegen deze beschikking derdenverzet aan op 1 juli 2021.

De Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel deed hetzelfde bij beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 21 mei 2021 (21/581/B). Het derdenverzet tegen deze beschikking werd – wegens aanhangigheid – verwezen naar deze rechtbank.

(...)

III. Beoordeling

1. Over de vraag tot nietigverklaring van de beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 21 mei 2021 van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel in de zaak 21/581/B

1.1. Krachtens artikel 23 Gerechtelijk Wetboek strekt het gezag van het rechterlijk gewijsde zich niet verder uit dan tot hetgeen het voorwerp van de beslissing heeft uitgemaakt. Vereist wordt dat de gevorderde zaak dezelfde is, dat de vordering op dezelfde oorzaak berust, ongeacht de ingeroepen rechtsgrond, dat de vordering tussen dezelfde partijen bestaat, en door hen en tegen hen in dezelfde hoedanigheid gedaan is.

Overeenkomstig artikel 25 Gerechtelijk Wetboek verhindert het gezag van het rechterlijk gewijsde dat de vordering opnieuw wordt **ingesteld**.

Om zowel de stabiliteit van het recht en van de rechtsbetrekkingen als een goede rechtspleging te garanderen, is het van belang dat rechterlijke beslissingen **die definitief zijn geworden** nadat de beschikbare beroepsmogelijkheden zijn uitgeput of na afloop van de voor deze beroepen bepaalde termijnen, niet meer opnieuw in geding kunnen worden gebracht (arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 30 september 2003, Köbler, C-224/01, punt 38; van 16 maart 2006, Kapferer, C-234/04, punt 20 en van 3 september 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, punt 22, op <https://curia.europa.eu>).

1.2. Los van de vraag of het wel opportuun was om ook een verzoekschrift in de dienen bij de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel op 20 april 2021, had

deze rechtbank op dat moment nog geen beschikking verleend, zodat de beschikking van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel het gezag van gewijsde van de beschikking op eenzijdig verzoek van deze rechtbank van 10 mei 2021 niet schendt.

1.3. De vordering tot vernietiging omwille van een vermeende schending van het gezag van gewijsde ter zake is derhalve niet gegrond.

2. Over de vraag tot intrekking en vernietiging van de beschikking tot uitvoerbaarverklaring van deze rechtbank van 10 mei 2021 en deze van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel van 21 mei 2021

2.1. Over het ter zake toepasselijk recht met betrekking tot de uitvoerbaarheid van de in Rusland gewezen scheidsrechterlijke uitspraak

Een ingevolge een overeenkomst in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraak, moet in België uitvoerbaar worden verklaard. Echter, wanneer er een verdrag bestaat tussen België en het land waar de arbitrale uitspraak is gedaan, primeert het verdrag (artikel 1721-1723 Ger.W.).

Tussen België en Rusland geldt het Verdrag van 10 juni 1958 over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken opgemaakt te New York (hierna: Verdrag van New York), dat aldus primeert.

2.2. Over de gebondenheid door de eisers door de arbitrale sententie

Net als artikel 4.1.b van het Verdrag van New York, bepaalde artikel 1719 Ger.W. – vóór de wijziging bij wet van 24 juni 2013 – dat bij het verzoekschrift tot tenuitvoerlegging moest worden gevoegd, het origineel van de overeenkomst tot arbitrage.

De wetgever heeft deze vereiste evenwel geschrapt omdat een arbitrageovereenkomst niet schriftelijk opgesteld moet zijn en de bewijslast van het bestaan ervan rust op degene die er zich op beroept. Dit wil zeggen dat de overeenkomst eveneens mondeling kan zijn, voor zover zij kan bewezen worden (wetsontwerp tot wijziging van het zesde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de arbitrage, Parl. St. De Kamer, Doc 53, 2743/001, 7 en 15).

Artikel 5 (c) van het Verdrag van New York bepaalt: *“De erkenning en tenuitvoerlegging van de uitspraak zullen slechts dan, op verzoek van de partij tegen wie een beroep op de uitspraak wordt gedaan, geweigerd worden indien die partij aan de bevoegde autoriteit van het land waar de erkenning en tenuitvoerlegging wordt verzocht, het bewijs levert dat de uitspraak betrekking heeft op een geschil dat niet valt onder het compromis of dat niet valt binnen de termen van het compromisbeding, of dat de uitspraak beslissingen bevat die de bepalingen van het compromis of van het compromisbeding te buiten gaan.”*

2.3. De rechtbank stelt vast dat de arbitrageovereenkomst ter zake schriftelijk is opgesteld. Zij maakt deel uit (als artikel 11.6) van de overeenkomst inzake de regeling van wederzijdse vorderingen uit het verleden (hierna: de “OWV”) van 5 maart 2007, ondertekend door OOO Eckes-Granini Rus, Eckes-Granini Rusland Holding

GmbH, OOO Gutta, OOO Aksis Consulting, ZAO Aksis&CO en de verweerder op verzet.

De eisers op verzet waren misschien wel bij de onderhandelingen betrokken, maar hebben die OWV niet ondertekend. Hadden zij ook deel willen uitmaken van de arbitrageovereenkomst, dan hadden zij die kennelijk ook ondertekend. Men kan niet redelijkerwijze aanvoeren dat van dezelfde groep, de ene ondernemingen schriftelijk zijn gebonden door de arbitrageovereenkomst en de anderen mondeling.

De eisers konden er, niet enkel naar Belgisch recht, maar ook volgens het op het OWV toepasselijk Duits recht, dus ook niet door betrokken zijn. Dat blijkt ook uit het door de eisers als stuk 43 neergelegd vonnis van 31 maart 2022 van het Oberlandesgerichts te Koblenz, dat het volgende oordeelt: *“Zowel [Eckes AG] (Moeder-vennootschap) als [Eckes-Granini International GmbH] en [Eckes-Granini Group GmbH] (dochtervennootschappen) hebben de OWV niet (mee)ondertekend en zijn dan ook niet contractueel gebonden door de arbitrageclausule. Wanneer de arbitrage-uitspraak niettemin vaststelt dat deze juridisch onafhankelijke groepsvennootschappen van de Eckes-Granini groep toch door de arbitrageovereenkomst zijn gebonden op basis van ‘derdenwerking’, dan gaat dit de grenzen van het arbitragebeding te buiten. Desgevallend is de weigeringsgrond van artikel V, lid 1 c. van het Verdrag van New York voorhanden.”*

2.4. Enkel en alleen al om vermelde reden stelt de rechtbank vast dat de verweerder op verzet niet bewijst dat er een geldige arbitrageovereenkomst voorligt tussen de partijen ter zake. De arbiter had ten aanzien van de eisers op verzet derhalve geen rechtsmacht.

Het derdenverzet gericht tegen de vermelde beschikkingen van 10 en 21 mei 2021 tot uitvoerbaarverklaring van de arbitrale beslissing van 21 mei 2019 (zoals verbeterd door de sententie van 10 september 2019) is derhalve gegrond.

2.5. Om dezelfde vermelde redenen is ook de incidentele eis tot erkenning van het vonnis van het Arbitragegerecht te Moskou van 21 augustus 2020 en het arrest van het Arbitragehof Moskou van 5 november 2020, gewezen tussen (o.m.) de eisers enerzijds en de verweerder anderzijds en die de arbitrale sententie van 21 mei 2019 (zoals verbeterd door de sententie van 10 september 2019) bevestigen, per afgeleide sowieso niet gegrond.

3. Over de geldboete overeenkomstig artikel 780 Ger.W.

Artikel 780bis Ger.W. bepaalt dat de partij die de rechtspleging aanwendt voor kennelijk verdragende of onrechtmatige doeleinden tot een geldboete van 15,00 tot 2.500,00 euro kan worden veroordeeld. Dit is onverminderd de schadevergoeding die kan gevorderd worden door de benadeelde partij.

De basisregel van het procesrecht is de proceseconomie. Er moet in de hoogst mogelijke mate economisch worden omgesprongen met procedures en pleegvormen. Het gerecht is een overheidsdienst waarvan de gebruikers principieel verplicht zijn er op een zuinige wijze gebruik van te maken.

Het moet vastgesteld worden dat het totaal niet opportuun was om de uitvoerbaarverklaring van de arbitrale uitspraak ook te vragen aan de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel op 20 april 2021. De verweerder had hetzelfde verzoek immers eerder gericht aan deze rechtbank. Het is niet betwist dat de verweerder in zijn verzoekschrift, de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel niet heeft ingelicht over de op dat moment hangende identieke procedure voor deze rechtbank.

Op die manier beroep doen op het gerechtelijk apparaat is een vorm van kennelijk onredelijk misbruik van de procedure. de verweerder kan geen nuttige juridische onderbouwde uitleg geven over de reden van het instellen van die dubbele procedure.

Gelet op het voorgaande veroordeelt deze rechtbank de verweerder tot een geldboete van 2.500,00 euro aan de Belgische Staat.

4. Over de gerechtskosten

4.1. Tenzij bijzondere wetten anders bepalen, verwijst ieder eindvonnis, zelfs ambts-halve, de in het ongelijk gestelde partij in de kosten, onverminderd de overeenkomst tussen de partijen, die het eventueel bekrachtigt (artikel 1017, lid 1 Ger.W.). De kosten omvatten onder meer de rechtsplegingsvergoeding (artikel 1018, 6° juncto artikel 1022 Ger.W.).

Aangezien de vordering van de eisers op verzet gegrond wordt verklaard, dient de verweerder op verzet te worden beschouwd als de in het ongelijk gestelde partij en veroordeeld te worden tot betaling van de kosten.

De door de eisers betaalde dagvaardingskosten in de zaak met rolnummer 21/2100/A, waarvan de eisers terecht de doorhaling vroegen, blijven ten laste van de eisers. De betaling van de rolrechten ten behoeve van de Belgische Staat worden in die zaak lastens hen gelegd.

4.2.

(...)

Artikel 1022 Ger.W. beperkt de beoordeling van het kennelijk onredelijk karakter van de toestand niet tot de gevallen van misbruik van procedure (Cass. 30 mei 2018, P.18.0034.F, <https://juportal.be>). Uit dit oordeel volgt dat misbruik van procedure dus voldoende is opdat het maximumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding kan worden toegekend.

Wanneer er, zoals ter zake, zowel een in geld waardeerbare vordering als een niet in geld waardeerbare vordering wordt ingesteld, dient de rechtsplegingsvergoeding te

worden bepaald op basis van de vordering waarvoor de hoogste wettelijke rechtsplegingsvergoeding verschuldigd is (zie Cass. 11 mei 2010, *RW* 2010-11, 873 en Gent 7 december 2016, 2013/AR/3094).

4.3. Zoals *supra* reeds geoordeeld was het totaal nutteloos om de uitvoerbaarverklaring van de arbitrale uitspraak ter zake ook te vragen aan de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel op 20 april 2021.

Op die manier de tegenpartij in bijkomende procedures meesleuren, is een vorm van kennelijk onredelijk misbruik van de procedure.

4.4. De eisers vragen aldus terecht de toekenning van het maximumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding. De hoogste rechtsplegingsvergoeding betreft de hoofdvordering die niet in geld waardebaar is. Het maximumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding van 14.000,00 euro, zoals door de eisers gevorderd, kan worden toegekend.

4.5. Gelet op de toekenning van het maximumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding, gaat de rechtbank niet in op de vraag van de eisers om daarenboven nog eens een schadevergoeding van 15.000,00 euro toe te kennen. Dit zou in wezen een tweede “*straf*” betekenen voor dezelfde feiten.

IV. Beslissing van deze rechtbank

De rechtbank beslist het volgende op tegenspraak:

Het derdenverzet tegen de beschikking tot uitvoerbaarverklaring van deze rechtbank van 10 mei 2021 (21/532/B) is gegrond zodat die beschikking wordt ingetrokken en nietig verklaard.

Het derdenverzet tegen de beschikking tot uitvoerbaarverklaring van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel van 21 mei 2021 (21/581/B) is gegrond zodat die beschikking wordt ingetrokken en nietig verklaard.

De vordering van de eisers tot het betalen van een schadevergoeding is niet gegrond.
(...)

De verweerder op verzet wordt veroordeeld tot de kosten van het geding,
(...)

Editors' Note

This case concerns an opposition to the enforcement of arbitral awards rendered by a sole arbitrator under the rules of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation in Moscow.